

her Forbrugsforeninger, men der kunde lige saa godt have staaet almindelige Foreninger. Dermed er kun ment, at f. Eks. en 20—30 Familier skulle have Lov til at slutte sig sammen og brygge Øl til eget Forbrug. Vedtages Ølloven saaledes som vi have staaet den fra Landstinget, er det ganske sandsynligt, ja ligefrem afgjort, at Øl vil stige betydeligt i Pris. Altsaa selv Bryggerier, som ikke brygge Bajerstøl, ere jo undergivne Øllovens Bestemmelser, og Kontrollen og alle de Indskrænkninger, som ste i Brygge-maaden, ville jo paaføre Bryggerne store Udgifter; dem ville de absolut lægge paa Ølet igen, og da der ogsaa er lagt forhøjet Indførelsestold paa Øl, som indføres fra Udlandet, er det rimeligt, at alt Øl vil stige i Pris. Men naar det er Tilfældet, synes jeg, at man skulde unde Folk Lov til selv at brygge deres Øl, selv om det ikke er dem muligt at gøre det i deres eget Hus, og til i Forening at staa sig sammen og brygge Øl til eget Forbrug. Jeg kan heller ikke tænke mig, at hvilken Grund man vil drage et saadant Bryggeri ind under Loven. Naar den enkelte Mand har Lov til at brygge til eget Forbrug, skulde man synes, at 2—3—4 Familier ogsaa maatte have Lov til at staa sig sammen og brygge til eget Forbrug; det modsatte vilde være et saadant Indgreb i Foreningsretten, at jeg vilde kalde det temmelig vilkaarligt, endogsaa temmelig brutalt. Den eneste Indvending, jeg kan tænke mig, at de Herrer ville anføre derimod, er, at Folk heller ikke have Lov til at brænde Brændevin, at vi der have et fideordnet Eks-empel. Men Brændevin er dog noget ganske andet; Brændevinsbrænding paa denne Maade er forbudt, fordi Produktet anses som en farlig Gift, som man ikke kan give Folk Lov til at tumle med, som de ville. Men slikt kan dog ikke siges om saa uskyldige Ølforter som Hvildøl eller Bitterøl, at de skulle være farlige for Menneskene at tumle med, som de have Ryt til. Man kan ogsaa paa andre Maader komme til at lave Drikkevarer, som kunne være lige saa farlige som disse Ølforter, her er Tale om. Vi have dog Lov til at staa os sammen i Foreninger og lave Frugtvine og til enkeltvis at brygge saa meget Øl, vi ville, og hvis virkelig de Herrer ikke ville stemme for mit Vædringsforslag, og det ikke kan komme ind i Loven, saa maa vi se at lave Frugtvine, f. Eks. Bygvin, det er ogsaa en Slags Øl, og man maa jo dog se at redde sig, saa godt man kan, lige overfor disse brutale Indgreb i Folks personlige Frihed. Jeg vil meget indtændig bede ærede Medlemmer om at stemme for dette Vædringsforslag, for jeg synes dog, at Folk

skulde have Lov til at slutte sig sammen og brygge Øl til eget Forbrug. Jeg kan ikke se, at det kan forhindre de Herrer i at staa dette Lovforslag ført igennem; det er en saa besteden Fordring, at det sandelig ikke er for meget forlangt. Jeg vil naturligvis stemme for en hel Del af de andre Vædringsforslag, maaste for dem alle sammen, men navnlig for dem, der ere stillede til §§ 11 og 2, og jeg forbeholder mig ogsaa Ret til at stille Vædringsforslag til 3dje Behandling, idet jeg mener, at der ikke en Gang er stillet Vædringsforslag nok til dette meget daarligere Lovforslag. Jeg haaber ikke, at de Herrer ere bundne saa fast til deres Afstaler, at de ikke kunne røkke ved et eneste Tal eller Bogstav, men ere nødt til at sluge det, ligesom det er, saa usødet, som det er kommet fra Landstinget.

Bønløfte: Dersom dette Forslag ikke er et heftøbt hele, hvad mange antage, som ikke taaler Forandring og ikke maa modtage Forandring, vilde jeg gerne bede om, at et lille Forslag, som jeg har stillet, maatte blive taget lidt velvillig under Armene. Jeg indvømmer, at vi vistnok ikke have noget lignende i vor Lovgivning for Djebliffet, men paa den anden Side er Ølstaten jo en ny Bestatningsgren, og det kunde vist være godt, om vi tog disse smaa Fabrikker, eller hvad man skal kalde dem, under Armene og hjalp dem. Det er jo sikkert, at de smaa Ølbryggerier længe have døjet meget for at friste Livet, for at holde sig oppe, og det er endnu sikrere, at efterat den store Bryggering nu er dannet, vilde de smaa Bryggerier blive knuste. Dersom vi derfor fra dette Sted kunde komme dem lidt til Hjælp, tror jeg, at vi gjorde dem Nytte og Gavn. Forslaget gaar jo ud paa, at de, der brygge smaa Partier skattepligtigt Øl, ikke over 2,000 Tdr. om Aaret, skulle have en lille Refuktion af Statskassen ved Aarets Udgang. Jeg vil henstille dette til velvillig Overvejelse, jeg tror, at Billighed og Retfærdighed taler derfor. Er det imidlertid afgjort, at Forslaget skal være saaledes, som det er kommet hertil fra Landstinget, er der jo ikke Tale om, at der sker Forandring.

Finansministeren (Strup): Jeg skal udtale mig om de foreliggende Vædringsforslag i samme Rækkefølge, hvori de ere blevne anbefalede af de ærede Forslagsstillere. Det første Vædringsforslag, det under Nr. 5, der er stillet af det ærede Medlem for Sanderborg Amts 3dje Valgkreds (Bajer) maa jeg betegne som umuligt for mig at modtage. Det samme gælder det under Nr.